

De middeleeuwen

Gebruik bron 3.

Volgens sommige historici blijkt uit de bron een oorzaak van de toename van de horigheid in de vroege middeleeuwen in West-Europa.

- 3p 4 Geef aan welke oorzaak dat is en leg vervolgens uit waardoor de koning deze toename van de horigheid zorgwekkend vindt.

In de late middeleeuwen vond het begin van staatsvorming en centralisatie plaats en werden steden in toenemende mate zelfstandig. Aan deze twee ontwikkelingen lag een onderlinge afhankelijkheid van landsheren en steden ten grondslag.

- 2p 5 Leg deze onderlinge afhankelijkheid uit.

De middeleeuwen

bron 3

Een mededeling van een Frankische koning uit 811:

Redenen waarom mannen hun militaire verplichtingen¹⁾ niet nakomen:
Arme mannen beklagen zich erover dat zij worden beroofd van hun eigendom. Deze klachten richten zich zowel tegen bisschoppen, abten en hun zaakwaarnemers als tegen graven en hun plaatsvervangers. Ze zeggen ook dat als iemand weigert de grond die hij in eigendom heeft af te staan aan een bisschop, abt, graaf of diens plaatsvervanger, deze laatsten naar een manier zoeken om die arme man te schaden. Ze dwingen hem bij iedere gelegenheid in het leger te gaan, totdat hij zo erg verarmd is dat hij zijn grond overdraagt of verkoopt, of hij nu wil of niet.

noot 1 In het Frankische koninkrijk konden vrije mannen worden opgeroepen om tijdelijk in het koninklijk leger te dienen.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.